

ALFÖLDI HIRLAP.

Előfizetési díj:

Helyben: félre 3 frt — kr. Postán: félre 4 frt — kr.
negyedévre 1 „ 50 „ negyedévre 2 „ — „

Megjelenik hetenként 2-szer: szerdán és szombaton este.
Szerkesztői s kiadói-hivatal szállása: **Csapó-utczán a Dobray-háznál 9-dik sz. a.**

Egyesszám 10 kr.: **Hirdetmények díja:** 5 hasábos
petit sorát 5 kr.; többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árle-
gedés adatik. A nyilttérben való közlemény 3 hasábos sorát 15
kr számítottatik.

Az előfizetést és hirdetéseket elfogadják helyben: a lap-kiadóhivatala nagy-csapó-
utczán 9. sz. a. Dobray-háznál és Telegdi K. Lajos könyvkereskedése. — Pesten: Haasenstein és Vogler Gízellatér 1. sz., Lang L. stársa; Weisz Mór; Bécsben: Ooppelik A.; Mosse R.; Daube G. L. et Comp. Hamburgban Steiner Adolt.

A bécsi alkudozások.

A magyar felfogás könnyűvérűségét, szilajságát és felületességét eléggé jellemzi azon képzelgés és optimisticus feltevés: miszerint azt képzelik a fővárosi újságírók s pártemberek, miszerint két oly nagy horderejű nehéz és bajos kérdést, — mint a milyen a váms- és bank kérdés, — párheti küzdelem, eszmecsere s capacitatio által csak amugy vágatva, (a mint nálunk mondani szokták, amugy kutyafuttában) meglehet oldani és sok időre okosan rendbe lehet hozni.

A parlamenti kormányzás körében már csak a fontos belügyi kérdések is, éveken át eltartó s éveken át huzalkodó vitatkozás, okoskodás, capacitatio és alkudozás után oldhatók meg; az államalkotmány s a közjog egyes alaptételeire vonatkozó változtatásokat pedig évekre terjedő küzdelmek, a felvetett tárgyaknak többszöri letevése, pihentetés, örlődés és ismétli szönyegre hozása által lehet legtöbbször csak úgy a mint, legtöbbször csupán nagy nehezen és sokféle irányított leleményességgel kibúvártodott compromissum pontozataival kielégítőleg és megnyugtatólag keresztülvinni.

A csupán belügyi kérdések ellátásánál mindenestre nehezebbnek kell lenni: a nemzetközi jogok, szerződési pontozatok és közgazdasági correlatiók és jogelvezetek rendbehozásának s azok mind a két alkudozó felet kölcsönösen kielégítő megoldásának.

Lapunk közlelbi számaiban öszintén elmondott: miszerint a Tisza kormány sem tudott eddigéle még tovább menni annál, hogy főleg a közadminisztratio kezelésének nagyobb mérvű javítását célzó törvények előkészítették és meghozattak; hanem azon kiváló érdemét Tiszának legelfogultabb ellene is köteles és kényszerül beismerni, miszerint ő biztos öntudatával van annak, hogy mik a kormány és a törvényhozás leginkább használatlan s égetőleg sürgős teendői; és azokat nem odázza el, — hanem mielőbb hozzá lát azoknak a saját felfogása szerint lehetséges megoldási műveleteihez.

Több gyakorlatiasan jellemző példabeszéd él a nagy közönség szájában; melyek egyike eként hangzik: „az ur pokolban is ur marad;“ a másik pedig azt vallja: „szerencsés ember a birtokban lévő fél,“ és végül: „hogya a szegény ember csak vízzel főz.“

Nekünk ezen, hogy úgy szóljunk, háromszoros „paraszt axiómákat“ nagyon észben kell tartani: egy a nemzetközi, mint az Ausztriával közös háztartási kérdések tanulmányozásánál és az azok végett folytatott diplomatiái műveleteknél.

TÁRCZA.

Grün Anastasius.

A mostani nemzedéknek fogalma sincs azon rendkívüli nagy hatásról, a melyet az ezen álnév alatt fellépett bécsi ifjú költő, költői műveivel, kiválólag pedig a „Spaziergänge eines Wiener Poeten“ című humoros-gúnyos rajzolatokat s észlelődéseket tartalmazó vers-gyűjteményével Bécsben egész Ferencz császárig felemelkedőleg előidézett. Auersperg Antal gróf „Anastasius Grün“ álnév alatt, a francia forradalom miatt szokatlanul izgalmas 1830-ban jelent meg legelőször az irodalom küzdterén, egy szerény füzetkével, melynek a címe „Blätter der Liebe“; ezután nemsokára „Der letzte Ritter“ című hős költeménye jelent meg; egy év múlva 1831-ben a „Spaziergänge eines Wiener Poeten“ című vers-gyűjteménye látott világot Hamburgban Campe ismert szabadelvű kiadónál. Metternich hg. s vak és dühös eszköze Sedlitzky gróf rendőrfőnök a többi német miniszterekkel, mint alázatosan kész uszályhordókkal azon időben a „fiatal Németország“ nevezet alá foglalt politikai rajongású fiatalság ellen mindenféle üldözést s bebörtönözést követvén és követvén el, minthogy Grün Anastasius is a „fiatal Németország“ érdekében hatott költeményeivel: a bécsi rendőrfőnök mindenképen nyomára igyekezett jönni, hogy kicsoda lehet az a Grün Anastasius; azonban Campe azt vonakodott elárulni; hanem azt a következő esemény árulta el. Egy azon időbeli híres és ügyes bécsi irodalmi

Különösen a „Pesti Napló“ és a „Kelet Népe“ köréi látszanak a felett némi kár-örömmel és vehemenciával csevegni és észlelődéseket bocsátani a világ elé, hogy a bécsi alkudozások, a keleti kérdés és az ország finansziális viszonyai, ezek állapotja, kimenetele s hova-fejlődése folyvást annyira beláthatlanul válságosak és kiszámíthatlanok; holott ugyanazon két lap kegyelt urainak s főembereinek évek során át kezük ügyében állott vala a mód és alkalom: a váms- és bank és a déli szláv kérdés minél okosabb megoldását kimunkálni vagy legalább nagy bölcsen előbbre vinni.

Nincs könnyebb, mint „kritizálgatni“, elvi vitát folytatni és politikai s nemzetgazdasági dogmákat állítani fel; hanem azon eszményi és elméleti dolgokat realizálni és ténylegesen működni s cselekedni tudni; ez már sokkal nehezebb és fatálisabb dolog.

Elméletileg s elvileg jogunk van magyar jegybankot állítani, önálló vámterületet létesíteni; de miután mi az illető jogok tényleges gyakorlásán kívül állunk még s a mellett tudatlan, pénzetlen, üzlet nélküli, munkatehetetlen, csak szónokolgatni tudó, de cselekedni nem tudó közgazdaságilag és hitelileg rossz hirben lévő szegény emberek vagyunk; ezért aztán kénytelenek is vagyunk a bank s vámkérdések és déli szláv politikai szereplések körül minél kevesebb hányvetiséggel, ábrándozással és minél ovatosabban járni el; nehogy sokat, sőt tán mindent kockáztassunk és a jelenleg létező bajokat, szegénységet s félszégességeket méginkább felfokozzuk vagy épen elfajlissuk.

Tisza K. iránt az „actio“ tekintetéből az ország nagy bizalommal lehet: mert ő már megmutatta, hogy dolgozásra és tette termelt, magával és a viszonyokkal kellőleg tisztában lévő ember; a ki okosan körül néz és még nem műveli a politikai és parlamenti charlatánságot.

Okszerűnek tartjuk tehát: ha a fenforgó bajos nagy horderejű alkudozások közepett, mindegyik fél egyet-egyet alszik az erős vita után, hogy így ez alatt valami okosabbat tudjon megálmodni.

Igy szoktuk ezt tenni a magán életben is; s nem egyszer mondjuk azt a magán egyezkedéseknél: a ludjunk rá egyet; — és ezen eljárás a magán alkudozó feleket vajmi gyakorta eljuttatja a hosszasan kutatott módozat feltalálásához.

Debreczeni napló.

△ A ref. egyháztanácsnak vasárnap tartott közgyűlésén legfontosb két tárgy volt: az algondnoki állomás ideiglenes ellátása, és a kistemplom átalakítási kérdése. — Mivel az egyháztanács újra választása már

iparos: „Braun von Braunthal“ „Ostreichischer-Musen-Almanach“ című zsebkönyvet adott ki s ennek írói közt ő „Anastasius“ nevit is figuráztatott; ezokon Auersperg gróf tudatta a világgal, hogy ez az „Anastasius“ nem ugyanazon egy személy „Grün Anastasius“ és azon vers nem ettől való; Braun nem tévén eleget a tekintetben a Grün Anastasius kívánatának, ez Braunt párviadalra hívta ki; Braun azonban a kihívást nem csak el nem fogadta, de sőt a kihívást a rendőrségnek feljelentette; s így aztán el lón árulva, hogy kicsoda az a Grün Anastasius. — Ugy beszéltek, hogy gróf Auersperget, a censura törvény megsértéseért akkoriban 50 aranyra büntették. — Grün Anastasius ezután költői becsét „Schutt“ és „Nibelungen in Frack“ című újabb munkáival teljesen megalapította; és ő 1848 óta szakadatlanul nagy szerepet játszott az osztrák szabadelvű mozgalomban és parlamenti életben.

Linzben a „szabadelvű egyesület“ ápril 12-én tartotta meg a „Grün-ünnepélyt“; Grázban pedig, a hol Grün Anastasius lakik, ápril 11-én, mint a 70-ik évi születésnapon tartott meg azon ünnepély sokszoros ovatiókkal.

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL

80 nap alatt.

(16-dik közlemény.)

XIX.

Hong-Kong csupán egy kicsiny sziget, mely az 1842-ki háboru után a nankingi szerződés értelmében angol birtokká nyilvánítottatik. Az angol telepítő láng-

két hó mulva elkövetkezik, addig az algondnokság be nem töltetik, hanem annak teendőit az egyházi számvevő látja el, azzal az általa jelzett feltétellel, hogy az algondnoki fizetés az alatt a néhai algondnok özvegyének adassék ki.

— A kistemplom átalakítása iránti indítvány tanulmányozása küldöttségnek adott ki. — Mindkét tárgyra jövőre még visszatérünk.

○ A kereskedelmi s ipar kamara márczius 16-án tartott ülésében el nem végezvén minden akkor ellátandó tárgyat, egy hét múlva, márczius 23-án folytatta első rendes közös ülését; s ebben a következő fontos ügyek láttattak el.

— A kereskedelmi miniszterium számvevősége a kamarának 1873. és 1874-dik évi zárszámadásait megvizsgálta s azoknak az eredménye általa következőleg találtatott:

az 1873-dik évi számadásban	
a bevétel	10,605 frt 87 kr
kiadás	6,271 „ 87 „
maradvány	4,334 frt — kr,
az 1874 dik évi számadásban	
bevétel	7,549 frt 78 1/2 kr
kiadás	5 450 „ 4 „ „
maradvány	2,099 „ 74 1/2 kr.

— A kamara ügyletrendje, tárgyalási alapul vétvén a régebbi ügyletrend, több rendbeli módosítás beleszövéssel megállapítottatik; s az helybehagyás végett a kereskedelmi miniszteriumhoz felterjesztett.

— A sürgős ügyek ellátása végett állandó kis bizottság alakítottatik, a mely a két elnökön kívül 10 tagból áll.

— Szepesy Antal írásban indokolt indítványt adott be, hogy a debreczeni kamara területén, a kereskedelmi és iparos szakképzés előmozdítása végett a területén eső nagyobb városokban szakiskolák, esetleg esti vagy vasárnapos iskolák felállítását kezdeményezze, s ha szükséges, azt közvetítse; s ezek segítségével végett a kamara 1876-dik évi költségvetésébe már 1000 frtot vegyen fel; és a szakiskolai ügyek vezetése végett állandó iskolai bizottságot alakítson. — Az indítvány elfogadtatik, és az iskolai bizottság megválasztatott.

* * * **Értesítettik a t. cz. városi közönség,** hogy a zenedei házi hangversenyek, még csak ápril 23-án és 30-án, vasárnapokon fognak megtartatni, s azontul darab ideig megszünttetetnek; **folyó évi június 5-én Püaköst hétfőjén pedig** a zenede alaptökeje nevelésére **nagy hangverseny** fog rendeztetni, melynek műsorozatába jeles zeneszerző Gounod

esze, itt néhány év alatt egy nagy várost teremtett, és a Victoria-kikötőt építette. A sziget a Kanton-folyam torkolatánál fekszik, alig három mértföldnyire Makao portugalli várostól, mely a part másik oldalán esik. Hong-Kongnak kereskedelmi tekintetben le kellett győznie Makaot, és most a chinai szállítmányok legnagyobb része az angol telepen megy keresztül. A dokok, a kórház, a raktárak, a goth izlésű templom, a kormányzó palotája azt hitethetnek el a nézővel, hogy Kent vagy Surrey grófság valamely kereskedő-városa körülutazta a földet és Chinában megtelepedett, népességét pedig egykori lakosainak ellenlábasaiból toborozta. Passepartout a Viktoria-kikötőhöz sietett, megnézte a palankinokat, a fedett targonczákat, melyek a mennyei birodalomban még folyvást divatoznak, s a chinaiak, japániak és európaiak zagyvalékát, mely egymást lökdösve tolongott az utcákon.

Itt, a Kanton-folyam torkolatánál látta mindenféle nemzet hajóját, angol, francia, amerikai, hollandi hadi és kereskedelmi gőzösöket, chinai és japáni bárkák, sempak és tankákat, uszó házakat a legkiválóbb színekkel mázolva. Sétája közben nagyon sok bennszü-
löttet látott Passepartout sárga öltönyben. Ezek mind igen öreg férfiak voltak.

Egy chinai borbélyműhelybe lépett, s a Figaro, ki meglehetősen beszélt angolul, megmagyarázta neki, hogy e férfiak mind tulhaladták a 80 ik évet s ez által jogot nyertek sárga öltöny viselésére, mely a császári család színe.

Megborotválkozva a „Carnatic“ irodájába sietett, és ott találta a rendőrgyűnököt fel s alá járkálva. „Helyesen van,“ — mondá magában Passepartout, — „a reform-clubbéli urak szénája nem a legjobb rendben van.“ — Aztán csatlakozott mr. Fixhez, tettetvén,

Károly Mireille című kedves dalművének egész első felvonása is (nyitány, 1. 2. és 3-ik számok) fellesznek véve. — Debreczen, ápril 17. 1876.

A zenede igazgatósága.

— A „Törvényhatósági okmánytár” czimű Toldy István szerkesztésével egy olyan irodalmi gyűjteményt szándékozik Tetty Nándor könyvtáros kiadni, melyben az ország összes törvényhatóságainak fontosabb szabályrendeletei, — a magyar önkormányzat törvényhozói tevékenységének ezen művei összegyűjtve megtalálhatók lesznek, hogy az által bárki könnyen megismerkedhessék más törvényhatóságoknak is szervezetével s ügykezelésével. A „Törvényhatósági okmánytár” ezekhez képest valódi codelenne a magyar önkormányzatnak. Tartalmát az összes magyar törvényhatóságok fontosabb szabályrendeletei képezendik. És pedig első sorban a törvényhatóságok szervezésére vonatkozó, melyek az 1870. XLIII. törzikk 64. és 91. §§-ai alapján hozottak; — második sorban a törvényhatóságok más fontosabb szabályrendeletei; — végre függelékként az állami törvényeknek a törvényhatósági önkormányzatra vonatkozó intézkedései, röviden összevonva. — A „TÖRVÉNYHATÓSÁGI OKMÁNYTAR” folyóirat-alakban fog megjelenni. Május havától kezdve havonként megjelenik egy-egy füzetben, nagy 8-adrétnben. Minden füzet 10 ívből. Öt füzet vagyis 50 iv képez egy kötetet; tíz füzet egy folyamat. Az előfizetési ár egy évfolyamra (= 10 füzet) 10 frt o. é.; — fél-folyamra 5 frt o. é. Az előfizetési pénzek ápril 30-áig, Budapestre vácz-utca, a vastuskóhoz küldendők.

— Husarak ápril 19-től 26-ig: mézáros ipartársulat hatvan. 1553. sz. a. székében 1 kilogramm bus ára 38 kr; Balsay Cábör hatvan. 1442. sz. a., csapóu. 358. sz. a., valamint Rácz György váradu. 2121. és czeglédu. 2599. sz. a. székeikben 42 kr; minden többi mézárosoknál pedig 44 kr.

— Színházi szemle. Vasárnap, ápril 16-án jótékonyági előadásul a színházi bizottság „A havasi rémkirály” című, ezen színdény alatt nem adott mulatságos darabot akarta adni; azonban e darab nem lévén a társaság tagjai által betanulva, a később kijelölt darabok közül: a „Honvéd és szerzetes” adatott elő, kielégítő élénkséggel. Kristófot Timár, Andort Abonyi, anyját Fehérváriné, Örömit Kiss, Egidiust Szeles, Rózsát Siposné s az örmestert Szatmári sok hatással játszották. Nagyon mérekeltek számú közönség.

Ünnep hétfőjén, ápril 17-én: „Argyil és Tündér Ilona.” tündérrege 3 szakaszban, írta Szigligeti. Leszámítva a helyenkénti vontatottságot, elég jól ment. Leghatásosabban játszották: Abonyiné Delikét, Rott Mari Ilonát, Abonyi Argyilt, Németh a kertészt és Szigligeti a székelyt; a karok és zenekar mostanában olykor-olykor nem járnak az összhangzás kellő kerék végében; a díszletek rendezése, mozgásba-hozása és helyes megvilágítása is ma többiben nem kellőleg sikerült, főleg Ilonának égbeszállási jelenete láthatatlan volt. — A felső helyeken nagy közönség.

Kedden, ápril 18-kán Prielle Kornélia első vendégszolgálatul bérlet szünettel: „A szövevények.” francia vigjáték. Összevágó élvezetes előadás Dolcynét Prielle Kornélia a művésziösen biztos alakítás könnyűségével s kellemével személyesítette, s a körüle csoportosult szereplők minél ügyesebb alakítással igyekeztek szerepeik sajátosságait kidomborítani. Gastont Abonyi, Maurit Timár, Klárát Siposné, Athenaist Deák Kata, Badinois Szigligetnek találólag és szabatosan alakították; azonban Szigligetnek idős alakot kellett volna mutatni. — A támlásszékek mind, a páholyoknak nagyobb része el volt foglalva.

mintha észre sem vette volna annak bossúságát. A rendőrügynöknek elég oka volt bosszankodni az öt üldözött sorsra. Az elfogatási parancs nem érkezett meg. Kétségtelen volt, hogy e parancs utánuk jár, s csak az esetben érheti be, néhány napig késhetnek Hong-Kongban.

Említettük már, hogy e város az utolsó angol hatóságot képezte, s mr. Fogg örökre kiszabadulhat körmei közül, ha itt sem sikerül hatalmába keríteni őt. „Nos, Fix ur, nem határozta el magát, hogy velünk utazzék Amerikába?” — kérde Passepartout jövedvel. „Elhatároztam” — válaszolt Fix fogcsikorgatva. „No lássa!” — mondá Passepartout kacagva. — „Nagyon jól tudtam én, hogy nem fog elválni tőlünk. Jöjjen, rendeljen helyet magának.” Mindketten az ügynökség irodájába léptek, és kiváltották a kellő számú jegyeket.

Az ügynök figyelmeztette őket, hogy a „Carnatic” már teljesen kész az utra és még ez este 8 órakor indulni fog, nem pedig másnap reggel, mint határozta volt. „Nagyon jól van!” — mondá Passepartout. — „Ez kellemes hír lesz uram számára.”

E pillanatban ment végbe a nagy elhatározás Fix lelkében. Elhatározta, hogy mindent közleni fog Passepartout-val. Talán ez volt az egyetlen esz-köz: Fogg Phileast néhány napig visszatartani Hong-Kongban. Az ügynökségtől távozva, Fix felszólította Passepartout, térjenek be egy pohár itálra egy csárdába.

Passepartout elfogadta a meghívást, és beléptek. Az asztalok körül mintegy 40 vendég ült. Néhányan kedélyesen fogyasztották az angol sört, mások erős liqueuröket ittak. Ezenkívül a legtöbbben hosszúszerű, veres agyagból készült pipákból rózsá-essenciával kevert mákonyt szívtak. A pipázók közül koronként

— Meghaltak: ápril 13-kán: közkórházban Rácz Sára 18 é. nehézkör; ápril 14-én: kertész egy-letti kertbe Kovács János 60 é. tüdőlob; ápril 15-én: hatvan. Sándor Juliánna f. János 7 é. toroklob; pfiau. Balla József f. István 5 het. ránggöres; csapóu. Gyulai András 52 é. üngyilkos; czeglédu. Tóth Pál f. István 10 hón. ránggöres; czeglédu. Kulesár Róza l. Róza l. é. aszkör; hatvan. Keeses Pál l. Sára 3 1/2 é. tüdővész; ápril 16-án: czeglédu. Daróczy Mihályné Alföldi Zsuzsanna 53 é. vízkör; ápril 17-én: csapóu. Sári János 53 é. haskör; közkórházba Ali Zsigmond 53 é. vízkör; pfiau. Szabó József l. 5 1/2 é. tüdőgümökör; pfiau. Szabó Sándor 37 é. hágymáz.

Fővárosi hírek.

— A képviselőház a husvétii szünet után első ülését folyó hó 20-án fogja tartani.

— Bécs, ápril 14. Az alkudozások annyiban beveződtek, a mennyiben a transactió alapja, mely a további alkudozásokat lehetővé teszi, már megtaláltatott. A magyar miniszterek egy része ma, a többiek holnap térnek vissza Budapestre. Az alkudozások ünnep után ápril 18-án kedden folytatattak.

— Bécs, ápril 15. Ó felsége ma Tisza miniszterelnök, Széll és Simonyi b. minisztereket fogadta. Az ünnepek után kedden délelőtt 11 órakor közös miniszteri értekezlet lesz ó felsége elnöklété alatt, hol a „P. Lloyd” bécsi távirata szerint az osztrák kormány a magyar miniszterium iadványaira véglegesen nyilatkozni fog. Az osztrák nemzeti bank választát jövő szerdára várják.

— Patti Adél budapesti időzése alatt egy-egy fellépteért 5000 frankot kapott, Nicolini 2500 frankot, Rákosi Jenő 1200 frtot egy estére. A két előadás jövedelme 22,350 frt volt.

— Patti Adélina már 33 éves, mégis olyan üde, oly gyermetes jelenség, mint tizenhét év előtt, mikor művészi pályáját megkezdte Madridban született, hová szülei a 30-as években költöztek. Anyja Barilli név alatt a madridi opera kedvence volt, atyja, Patti Salvatore ugyane színház énekes. Adélina negyedik gyermeke szülnének, s világra jötte anyjának hangjába került. Testvérei mind foglalkoztak az ének és zene művészetével. Amália a legidősebb nővér, szintén énekesnő volt s a new-yorki operaház igazgatója, Strakosch vette nőül; Charlotta szintén nevezetes énekesnő, ritka szépségű hanggal; de színpadra fel nem léphet szerencsétlen lábbibaja miatt. Károly hegedűművész volt s tisztt az olasz hadseregben, öt év előtt hunyt el. — „A zeneművészet a Pattiaknál már családi betegség” — mondta egy francia kritikus. A családra nem vártak jó napok, mikor az anyának vissza kellett vonulni a színpadtól. Olaszországba mentek, de a hangvesztett énekesnő itt is hiába kereste a közönség tetszését. Ekkor Amerikába vándoroltak, hol Amália kifejleszté, a new-yorki operához szerződött s mikor az igazgató neje lett, a család anyagi gondjai is szétoszlottak. Itt a színpad közelében fejlődött Adélina s már gyermekkorában ritka fogékony-ságot tautított az ének iránt s képes volt az operák nagy részét egyszeri hallás után énekelni. Sógora, Strakosch, mindent elkövetett, hogy a zenében alapos oktatást nyerjen. Még gyermek volt, mikor a hangversenyekben fellépett s a bájos gyermek és ritka szépségű hangja soha sem maradt hatás nélkül, ugy hogy szülei és sógora a tíz éves lánykával már körutat tettek Amerikába, sőt Havannában is hol a gyermek énekesnőt csak nagy nehezen engedte bemutatni a színház igazgatója egy hangversenyen, de azután oly zajos tapsokat aratott, hogy a lányka sirva futott anyjához s annak ölébe rejtette el arcját. 1859-ben

jötték vissza Európába, s a „szép baby” először Madridban lépett fel. Híre csakhamar elterjedt. Párisban már mint várva-várt tünemény jelent meg s az ottani nagy operának csakhamar ő lett a csillaga, Páris kedvence és bálmatl tárgya minden körben. 1868-ban De Caux marquis, a császár főlovászmestere vette nőül, s ekkor Patti a színpadtól visszavonult. De csak egy időre, mert 1870-ben már ismét fellépett s bejárta a németországi nevezetesebb firdőhelyeket, Berlinit, Londont, Szentpétervárat, Moskvát s Európa egyéb nagy városait. Két év előtt, épen a husvétii ünnepek alatt látogatta meg Budapestet is. Már akkor általános volt az óhaj, hogy Patti színpadon hallhassák; de a nemzeti színház nézőtere nem volt oly nagy, hogy Patti igényeit teljesíteni lehetett volna. Most a népszínház igazgatója dicsekedhetik azzal, hogy alkalmat adott a főváros közönségének, hallhatni a világ legnagyobb énekesnőjét, s vele egy olyan társulatot, melynek minden tagja kiváló a maga nemében. Oly diszes közönsége, mint a milyen a két Patti előadást hallgatta, sokáig nem lesz a népszínházban.

— A budapesti ipar- és kereskedelmi kamara területe lakosaira 1869-től 1875-ik évi 232,826 frt „kamara illeték” rovatott ki, de a mely öszletnek csak egy harmada folyt be.

— A K. Népe írja: Ó felsége tekintettel a magyar nemzeti színház súlyos helyzetére megengedni méltóztatott, hogy a nemzeti színház a legfelsőbb udvartársból javadalmazott, művészeti czélokra szánt alaphól 140,000 frt törlesztési kölcsönt kapjon. Óhaj-tandó volna, hogy a kormány valahára gyökeres reorganizáció által is igyekezzék nemzeti színházunk óriási deficitekkel küzdő helyzetén segíteni. — Avagy a kormány egy nagyszerű új operaházat gondol oly remedi-umnak, mely nemzeti intézetünkön segítsen.

— Egyik budapesti lap írja: hogy a fővárosban, a kilitás daczára több „Gartenlaube” forog most hogy a kormány szemet hunyt erre, mivel egy előkelő államférfny neje nem tud élni a „Gartenlaube” olvasása nélkül. — Szegény tilalmazó miniszter!?! — Budapest és Bécs házainak száma.

A főváros házainak száma 1874. december 31-én: földszinti ház volt 3951, egyemeletes 914, két em. 631, három em. 324, négy em. 61, összesen: 5881 ház. Bécs- városának ugyanezen évben 3172 földszinti, 5741 egyemeletesi, 3976 kéteemeletesi, 3193 háromemeletesi, 973 négyem., 115 öteemeletesi 13 hat és hét. összesen: 17,187 háza volt.

— Báró Sina Simon ápril 15-kén reggel 5 órakor 4 órai halálküzdelem után jobb létre szendé- rült. Nincs e hazában művelt ember, a ki nevét ne ismerne, és igen nagy száma, kik e nevet mindig áldva fogják említeni. Jótékonyágát egész életében egyaránt érezte a közügy és a magánosok nagy töme- ge. A ki hozzáfolyamodott, ha edemes volt rá, soha- sem maradt segélytelenül. Vagyonát négy leánya után vejei, Ypsilanti herceg, Maurokordató herceg, Wim- pfen gróf és Castri herceg fogják örökölni. Holttestét a rappoltenkircheni várbán fogják eltemetni.

— Az Egyetértés írja: Általános megbot- ránkóztatást szült a birói és törvénykezési körökben mindent, hogy Vörösmarthy Béla a budapesti ítélő táb'ához rendes bíróvá neveztetett ki. A közszolgálat- ban megöszült férfiak, kik 20—25 év óta működnek példás szorgalommal és mindnyájunk elismerése között a birói pályán, az előléptetésnél a legbotrányosabb módon mellőztettek.

— Szalay Zsigmondot a bíróság a váltó- hamisításért öt évi börtönrre ítélte, s ezenkívül kárté- ritésre. A birói zártörés és tolvajlás vádjára alól fel- mentette.

„Mit akar, mr. Fix?”
„Nagyon fontos dolgok felett óhajtok beszélni ön- nel.” — „Maradjon!” — ismétlé Fix — „Urálól van szó.” Passepartout e szavakra éles pillantást vet- tett társára. Fix arcának kifejezése sajtáságnak tünt fel előtte.

Fix karját Passepartout vállaira téve, folytott hangon mondá: „Ön eltalálta kilétemet.” — „Azt bi- sztem!” — válaszolt Passepartout ravasz szemhunyorít- ással. — „En tehát be akarok vallani mindent.”

„Most midőn már mindent tudok. No ez nem rossz! Egyébiránt beszéljen, de mindenekelőtt kije- lentem, hogy megbizói hasztalan verték magukat oly nagy költségre.”

„Hasztalanul? Ugy látszik, ön nem ismeri a szó- ban forgó összeget.”

„Hogy ne ismerem; huszezer font.”

„Ötvenezer font!” — kiáltá Fix Passepartout váliait veregetve.

„Hogyan?” — kiáltá Passepartout. — „Ötven- ezer font... Akkor egyetlen perczem sincs többé vesztetni való!” — tévé hozzá felemelkedve.

„Ötvenezer font!” — ismétlé Fix, — s ha válla- latom sikerül, én 2000 fontot kapok belőle. Akkor eb- ből ötszáz fontot önnek adok azon feltétel alatt, hogy segélyemre legyen?”

„Segélyemre legyenek önnek?” — kiáltá Passepar- tout meglepetve.

„Igen az által, hogy segít Fogg urat itt néhány napig visszatartóztatnom.”

„Pfüj!” — mondá Passepartout. — „Nem elég, hogy kémet küldenek gazdám után, kétkednek becsü-

is p
jelle
tény
kor,
muln
mábi
a m
gy l
13-án
hirlap

árad
előtt,
áradá
néni
nem t
vetele
rul k
nem i
vissza
a kom
az ele

hogy
nyugt
dökne
az isk
gített
ütköz
méter
város
azt m
egysz

onna
készn
nem
hogy
helhe
hivat
ságot
a job
nem
a fell
aki, l
nyeg
csoln
kény
ehéz
szint
fordu
ügye
vagy
állan
akko
leni
repet
saját
hallg
a né
volna
hogy
tönk
Ugy,
saját
megs
haru

letes
utját
min
Fix á
izgat
Kolle
„A r
dám
sát c

jénel
igen
hár
szóla
hara
de cs

tefni
az é
is ki
milli

V e g y e s .

— Szegeden még a városi harang is pápista. A „Szegedi Híradó“ közli a következő jellemző észlelést: A nagyhétnek komoly s a keresztény világra nézve jelentőségteljes napjait éltek; ilyenkor, mint tudjuk, a harangok egész szombatig elnémulnak, mert, mint mondani szokták, „elutaztak Rómába.“ Ezt a szokást követte eddig a többiekkel együtt a mi városi harangunk is. Hanem most, úgy látszik, itthon maradt, mert csütörtökön április 13-án délben rendesen elbúgta a déli harangszót. És ez hírlapilag feljegyzendő nagy esemény!

— Egyik szegedi laphoz olvasható: Miért árad a Tisza? Két öreg anyó ballag a Kiss-féle palota előtt, s mindkettő a neki bolondult Tisza folytonos áradását tüzte ki a megvitatás tárgyává. — No Panna néni — szól az egyik fontos pófával — már én csak nem tom, miből való ennek a ménkü sok viznek a gyüvetele. — Hm, hát láti-é komámasszony, nem más annak az oka, hanem hát az, hogy ehun ni, innét a piacra kiszorították a zsidók a szentháromságot, osztán nem is esik addig a víz, még csak a szentháromság vissza nem állítódik. — Öhön, — válaszol kiokosodva a komámasszony. — a más möglöhet. Méltó függelése az előbbi észlelésnek.

— Kecskemétről panaszkodnak a tanítók, hogy fizetéseket nem kapják meg rendszeresen s havi nyugtáikat 8—10 frt veszteséggel árulják el üzérkedőknek, ha ugyan kapnak ilyeneket; s városi közönsége az iskolások s tanítók ismételt felhívására sem segített rajtok. A pestmegyei iskolatanács kifejezve megütöztetésén ezen botrányos állapotokon, miután Kecskeméten az iskolai alap még elkülönítve nincs, felhívja a városi hatóságot, hogy a mennyiben a panasz alapos, azt mielőbb elintézzék. Kecskemét városa e határozatot egyszerűen tudomásul fogja venni. Ez is liberalizmus!

— Csongrád pusztulásának okait egy onnan április 8-án írt levél eként adja elő: Okát fűrésznél az eddig bekövetkezett nagy szerencsétlenségnek nem időszerű. De annyit jó lélekkel elmondhatunk, hogy e város polgármesterét s vizbiztonságát nem terhelheti semmi vád; ő megintek mindent, amit tenniük hivatásuk parancsolt, de a parasztgögn, az urhatnáságon, minden bölcs intézkedéstől hajótörést szenvedett; a jobbmodú polgárok, tisztelt a kivételeknek, mintha nem is lettek volna kötelesek, fülüket sem mozdították a felhívásokra, sem embert, sem kocsit nem adtak. Az, aki, ha földet kelle osztani, 80—90 szavazatával fenyegette a szegény házas zselléreket, tudott parancsolni, de tölteni nem, vagy midőn a végső szükség kényszeríté is, csak saját birtokát védte. Látva ezt s ehhez hasonlót az alsóbb néposztály, annak idejében szintén vonakodott a töltésekre menni. Hogy még felfordultabb legyen a világ, azon képviselők, kik a felügyelettel s munkatévességgel megbízva, hivatásukat vagy sehogyszem vagy félre-ismerték, többen közülök állandóan részegek voltak. Nem mondom valótlanul akkor sem, ha állítom, hogy e népek az előjárók elleni tisztelensége és engedetlensége is nem kis szerepet játszott a vesztély előidézésében, a mennyiben saját kárára az előjáróknak bölcs intéseire rá sem hallgatott. Inkább megszökött a városból. Ezrével tódult a nép a tanyákra, mintsem otthon maradt volna s védté volna saját határát s városát. Többekkel megtörtént, hogy mindenüket kihurcolván, az ár ott érte s tette tönkre, míg ha honn maradnak, kárt nem szenvednek. Ugy, hogy méltán állithatjuk, miszerint Csongrádot saját népe szófogatatlansága s városától való gyáva megszökése juttatta nagyrésztben koldusbotra. A vesztésharangok csaknem folytonosan kongnak a 3—4 nap óta

letességében, hanem még akadályokat is gördítnek utjába. Szégyenlem magamat miattuk.
 „Mit akar ez mondani?“ — kérde Fix.
 „Azt, hogy ez gyalázatos dolog; hogy ez ép annyi, mintha Fogg ur zsebeiből a pénzt kilopnák.“
 „Épen ezt akarjuk elérni.“
 „De ez gaszág!“ — kiáltá Passepartout, ki a Fix által hozott brandy hatása folytán percenként izgatottabb lett. — „Valóságos gaszág! Gentleman-ek! Kollegák! Pfuj!“ — Fix kezdte nem érteni a dolgot.
 „Kollegák!“ — kiáltá ismételve Passepartout. — „A reformclub tagjai. Tudja meg mr. Fix, hogy gazdám becsületes ember, s ha fogad valamiben, fogadását csak becsületes uton igyekszik megnyerni.“
 „De hát kinek tart ön engem voltaképpen?“
 „Mennyőrgöttét! A reformclub tagjai küldöttjének, kinek feladata gazdám útját ellenőrizni, mit én igen lealázó dolognak tartok. Épen ezért őrizkedtem is, bár régóta tisztában vagyok ez iránt, egyetlen szót is szólni róla mr. Fognak.“
 „Ó mit sem tud erről?“ — kérde Fix élénken.
 „Mit sem!“ — mondá Passepartout még egy poharat ürítve. A rendőrigyűzők gondolkodóba esett. Mit tegyen? Passepartout csalódása öszintének látszott, de csak növelte a helyzet nehézségeit. (Folyt. köv.)

— Páris, április 13. Egy pályázat fog kihirdetett az 1878-ki közkiállításra nézve, a mely nem csak az építési módra, hanem a vállalat pénzügyi oldalára is ki fog terjedni. Franciaország távolról sem akar 15 milliót fizetni rá a kiállítás dicsőségére, mint a bécsiék.

tartó szélvihar miatt; hol itt, hol amott csap át a hullám, hol itt, hol amott szakad ketté egy-egy csekély erejű ujonhánytöltés; most a Bükény ez vagy ama részére kell futni, majd a sárkány-farokra, majd a belváros egyik vagy másik pontjára, de alig látunk 30—40 embert. Isten csudája, hogy még megvagyunk! A városban nincs 2 ezer lélek összesen, munkaképes alig pár száz. A szőlőkből, tanyákról katonai erővel nem lehet őket hazahajtani. Álljatok elő most ti népboldogító próféták, beszéljétek lelkére e népnek, tanítsátok meg arra, hogy ősei tűzhelyét, apavárosát a végpusztulástól megmenteni ép oly szent kötelesség, mint a szavazó urnánál megjelenni! És ilyen emberek beszélnek a haza nagyságáról és nemzetgazdászati önállóságáról; holott saját meglévő vagyonukat sem igyekeznek megvédeni! Ó nép! Ó nép!
 — Maros-Vásárhelyt szerdán április 12-én iszonyu nagy tűzvész pusztított, mely a város főpiacát s néhány utcáit majdnem teljesen tönkre tette. A tűzvész déli 1 órakor kezdődött s még este 9 órakor tartott.

— A „Pozs. Lpk.“-ban olvasható: „Néhány hymenbirt kapunk; minthogy azonban a beküldők „határozottan“ azt kívánják, hogy az illető menyasszony neve előtt a „bájos“, majd „ritka szépségű“, „kellem- és szelleműs“ epithetonok álljanak, „határozottan“ nem közölhetjük s inkább magunkra vesszük odiumot, hogysem valami nem épen szép hölgy neve előtt a „bájos“ szó fityegjen.“ — Igazán vakmerő ujságíró!, pedig a lapok előfizetők szerzése végett „mohón“ közlik azokat a „bajos“ értesítéseket.

— Sikerült operáció. Azt a fiatal embert, Lausseurt, ki 1874. márcziusban vigyázatlanság következtében egy fémvillát nyelt el, a mult vasárnap szerencsésen operálták. Az operatio Párisban a Szt.-János testvéreknél történt. Az operatio hosszu és fáradsalmas volt, s az, a vérömlesek és a beteg elájulása által többször megszakított. Végre fél 12 órakor (a műtét 10-kor kezdődött) jelenté az operateur, hogy a fogó a gyomorba behatolt. Fél óra mulva hivatott Lausseur asszony s dr. Lepère megmutatta neki a teljesen fekete villát, melyet épen az ifju Lausseur testéből húzott ki. A szenvedő, ki az operatiót nagy bátorsággal állta ki, jól érzi magát.

— Garibaldi válópere. Az öreg Garibaldi válni akar régi nejétől, a ki Raimondi comói grófnő. Garibaldi jelenlegi hitvesének, több gyermeke van a tábornoktól, azért minden áron követeli, hogy ezek polgári házasság által törvényesíttessenek. Garibaldi Raimondi grófnőtől már 15 év óta elválva él. Garibaldi 1859-ben a sanfermói csata után diadalmasan vonult be Comóba, ekkor egy természetes amazon lovagolt elébe, s szelid hangon ezt kérde tőle: „Garibaldi, szerethetnél engem? Én kész vagyok nőddé lenni.“ E nyilatkozat, az akkori regényes időkben, senkit sem lepett meg. — Garibaldi követte őt a comói partján levő pompás palotájába, hol másnap meg is ülték a lakodalmat. Harmadnapra azonban már elhagyta Garibaldi regényes nejét, kinek egy bresciai hadnagygyal volt viszonya, a mit Garibaldi felfedezett.

— Bécs előkelő hölgyvilága, az osztrák-magyar monarchia árvizkárosultjai javára két fényes jótékonyági előadást rendez. Az előadások elseje április 20., a második április 22-én tartatik a bécsi „vopgera“ színház helyiségeiben. Az előadás programja, mely ugyanaz marad mind a két előadás: „Szentöl-szembe“ (Von Angesicht zu Angesicht). Vigjáték egy felvonásban, írta Wilbrandt. Közreműködnek benne Metternich Sándor, Paulina hercegnő és Sonenthal. Erre következik a „Duna“ költemény, Ausztria történetéből vett képekkel, Mozenháltyól, zenéjét írta Doppler Ferencz, előadja Lewinszky. A hat előkép a következő lesz: Dicső Lipót szerelmi udvara; habsburgi Rudolf megkoronáztatása Aachenben; Miksa császár találkozása László magyar királyljal Trautmannsdorffban; V. Károly Tiziannál; Eugen savoyai herceg; Mária Terézia. E tableaukban az előkelő társaság hölgyei és urai lépnek fel, Gaul Ferencz rendezése mellett. A befezést képezi: „Das Nandl von Ebensee“, népies jelenetek dalokkal, két képben, Sanger Antal és Treumann Károly által, zenéjét Dopplerlét és másoktól, közreműködnek Metternich Sándor, Paulina hercegnő, Hohenlohe-Bartenstein-Sternberg hercegnő, Larisch-Deym Marianna grófnő, Hunyady-Buol grófnő, Kolonics grófnő, Dingelstedt bárónő, Sonenthal, Treumann, ifj. Montenuovo hercege, Globig báró, gr. Hunyady Pál és ifj. gr. Larisch urak. A zenekart Helmesberger koncertmester, a főrendezést a vopgera igazgatója vezeti. A két előadásra a páholyok és zártzsekek a következő áron kapthatók: páholy az első emeleten 100 frt, a második emeleten 50 frt, zenekari támlaszék vagy egy ülés az idegenek páholyában 25 frt, földszinti ülőhely az első négy sorban 20 frt, az 5—10 sorban 15 frt, a 11—13 sorban 10 forint, egy ülés a második karzaton az első sorban 6 frt, a második és harmadik sorban 5 forint; ülés a III. karzaton első sor 4 frt, második sor 3 frt, a 3—5. sor 2 frt 50 kr. Belépti jegy 1 frt 50 kr. Ülés a IV. karzaton 1 sor 3 frt, 2—4. sor 2 frt, belépti jegy 1 frt.

L e g u j a b b .

— Budapest, április 18. A magyar miniszterek tegnap este ismét felmentek Bécsbe, hol az értekezlet folytatása ma 2 órára van kitűzve. Vasárnap este

minisztertanács volt, melynek tárgyát az alkudozások képezték. A kormány ezenfelül alkalmat vón magának több tekintélyes parlamenti férfi nézeteit is — természetesen minden hivatalos forma melőzésével — meghallgatni e tárgyban.

— A hivatalos lap a kormánynak következő 22 törvényszék felosztására vonatkozó rendeletet teszi közzé: Az 1875. XXXVI. t. cz. 1-ső §-ban nyert felhatalmazás erejénél fogva az 1875. évi július hó 31-én 2722 I. M. E. sz. a. kelt rendelet kapcsában a kir. miniszterium rendeli: A kir. e. f. törvényszékek közül 1876. évi május hó 31-vel a nagyenyedi, selmeczbányai, nagyszombati, zsolnai, bajai, magyaróvári, szentgotthárdi, gyöngyösi, homonnai, n.-károlyi, n.-bányai, szilágysomlyói, makói, hm.-vásárhelyi, borosjenői, körösbányai, oraviczbányai és verseczi, ugyancsak 1876. évi június hó 30-vel pedig a segesvári, medgyesi, lipótszentmiklósi és alsó-kubini törvényszékek szűnnek meg.

— Szent-Pétervárr, április 16. A „Journal de St.-Petersbourg“ reprodukálja a „Politische Correspondenz“ cikkét a két birodalom közt fennálló meg egyezésről, s felhívja a közönséget, hogy az allarmirozó híreknek, melyeknek a sajtó nem annyira okozója mint, áldozata, semmi hitelt ne adjon.

— Belgrád, április 14. Nem szenved többé kétséget, hogy a felkelés Boszniában oly mérvet ölt, a melyenkről néhány hónap előtt még álmodni sem lehetett volna.

Kereskedelem, ipar és gazdászati.

— Debreczen, április 19. A tegnapi hetivásár nem nagy volt; s mivel a kínálat kevés, az élet ára nem igen változott, sőt a kinsé javult. — Alsó és felső árak hektoliterként: buza 5 frt 54 kr 7 frt 32 kr; kétszeres 4 frt 56—88 kr; rozs 4 frt 40—72 kr; árpa 2 frt 94 kr 3 frt 26 kr; zab 3 frt 10—26 kr; tengeri 2 frt 94 kr 3 frt 26 kr; köles 3 frt 26—58 kr; kása 6 frt 10 kr; 100 kilogramm szalonna 63—64 1/2—66 frt; háj 65—66 1/2—68 frt. — A baromvásár nem volt olyan látogatott mint a mult heteken; s a szarvas marha ára csökkent; a sertésvásár közepesen volt látogatva, s a sovány sertést csipengettek a mult heti áron, a hizott folyvást kellelten. — Tegnapi jó eső esett szinte egész napon át több ízben ismétlődve; ma tiszta szép, de hűvöses idő van. A hőmérő reggel 7 órakor 8, d. u 2 órakor 14 fokot mutatott.

250^{dik} ÁRJEJYZÉKE

az „latván“ gőzmalom készítményeinek.

Árjegyzék mellett. Árak osztrák értékben, költségmentesen Debreczenben kötelezettség nélkül.

Ingyen szákkal. 100 kilogramm szákkal.		50 kr	100 kilogrammonként.
A. Asztali dara ongyesemű	26 frt 40 kr		
szinte 30 kilos zacskóval	26 " 70 "		
B. szinte apró szemű	26 " 40 "		
szinte 30 kilos zacskóval	26 " 70 "		
C. Dara középszerű	24 " 40 "		
szinte 30 kilos zacskóval	24 " 70 "		
D. Királyliszt	26 " 40 "		
I. Langliszt	25 " 40 "		
2. Montliszt	24 " 20 "		
3. Zemlyeliszit különös	23 " "		
4. " " " " " "	22 " "		
5. Fehérkenyerliszt 1-ső rendű	20 " 20 "		
szinte 2-od rendű	18 " "		
7. Barnakenyerliszt 1-ső rendű	15 " 40 "		
8. Barnakenyerliszt 2-od rendű	12 " "		
9. Barnakenyerliszt 3-ad rendű	10 " 60 "		
10. Lábliszt 1-ső rendű	9 " 40 "		
11. Lábliszt 2-od rendű	6 " 40 "		
12. Finom-korpa	4 " 20 "		
13. Durva-korpa	3 " 60 "		
14. " " " " " "	3 " "		
R. I. Rozsliszt 1-ső rendű	" " "		
R. II. Rozsliszt 2-od rendű	" " "		
R. III. Rozsliszt 3-ad rendű	" " "		
R. IV. Rozsliszt 4-ed rendű	" " "		
A. K. Arpákása 00.	36 " "		
szinte 0.	32 " "		
szinte 1.	25 " "		
szinte 2.	18 " 50 "		
szinte 3.	18 " "		
A. D. Arpadara	25 " "		
A. L. Arpaliszt	7 " 50 "		

Debreczen, 1876. márcz. 12.
 — Az oxfordi egyetemnek 126,879 acre földbirtoku, s 2,191,110 frt. jövedelme a cambridgeinek 108,704 acre földbirtoka és 1,924,530 frt jövedelme van.

— Budapest, április 15. A lefolyt héten a vegetatio igen gyorsan fejlődött és haladt elő, minthogy a hét elején a melegség egész 16 fokig is felemelkedett; a hétvége felé azonban a hideg szelek miatt 8 fokig szállott alá. — Az életüzlet annál inkább élénk forgalmu volt, minthogy a közlekedés megzavarása miatt, kevés lehetett a behozatal; s a buza ára 20—25 krral emelkedett; a buza 9 frt 90 kr—10 frt 20 krig, a rozs 7 frt 60 kr—8 frt, tengeri 5 frt 20—30 krig, zab 9 frt 20—45 krig kelt; s buzában a héten a forgalom a zsidó-ünnepek mellett is, 65,000 méter-mázsa körül lehetett; a lisztüzlet nem igen változott, azonban az agio emelkedése a kivitel többletét reményelteti; gyapju e héten mintegy 3000 métermázsa kelt el; a sertés üzlet e héten nem változott, mivel külföldről nem volt vevő; zsir 75—76 frt, szalonna 66—68 frt; a szép idő járás miatt a kész bőrüzlet némileg élénkült.

Egyveleg.

— Pénzügyi s politikai botrány Bécsben. Emlékeztetőbe él még az olvasó közönségnek a „Chabrus“-ügy. Az osztrák választótörvény a nagybirtokosok választójogát birtokhoz, nem a személyhez köti; az alkotmányhü párt tenát megkezdte a jószágvásárlást, mely művelet „Chabrus“ nevet nyert. De a párt a vásárlás politikai eredményével be nem érve, még extra-gseftet is csináltak, mert a jószágokat méregdrágán, az igazi értéken igen sokkal felülfizetvén, nem lehetett érdekükben e birtoktesteket megtartani. — Épen javában virágzott a tőzsdei szédelgés; tehát egy bankot alapítottak, az „osztrák jelzálog-hitel- és előlegező bank“-ot, és a 4 1/2 millió forint veszteséggel összevásárolt birtokokat ennek adták át, még pedig nem csak azon felesigázott áron, melyen maguk vették, hanem még 20—40 %-kal drágábban, így p. o. b. Engelet Miksa egy 700,000 frton vásárolt birtokot 750,000 frton, b. Lippmann Sándor egy 325,000 frtos birtokot 400,000 frton adott át a banknak. Ilyenek vannak az aktívumok, melyek alapján a részvényeket kibocsátották, az akkori szédelgés szerint még 18 % felülfizetéssel. — A részvényesek nem tudták, mit vesztenek, de csakhamar felnyitották zálogleveleket sokkal nagyobb összeg erejéig, mint a mennyire, fedezet volt; de végre ezt sem lehetett folytatni. A mult hóban nagy sietve összehívtak egy közgyűlést, mely kimondta a liquidációt; de három törvényszerűséssel; a liquidáció elhatározatott minden számadás előterjesztése nélkül; a liquidálás kimondására szükséges szavazat nem lévén együtt, a gyűlés rögtön ott helyben megváltoztatta az alapszabályokat s a jelen volt kormánybiztos által — csudálatos — meg is erősítetté; végre az előterjesztendő számlák megvizsgálását a liquidátorokra bízta, ezek közé pedig megválasztotta a főszereplőket. Erre a kifosztott részvényesek egyrésze márcz. 11-én beadta a bünyenyítő keresetet az összes igazgatótanács ellen, mely „aljas bűnök“-kel, úgy mint lopással, csalással és sikkasztással vádolattik. A legbotrányosabb bűn az, hogy a záloglevelek fedezetét képező uradalmakat az igazgatótanács még a liquidálás előtt eladta.

— Amerikai Pompeji. Perunak Guarnay vagy Huarney nevű tartományában egy régi várost fedeztek fel, mely egészen futó homokkal és földdel van borítva. E holt városnak többnyire épen megmaradt köházaiban már igen sok régi pénz, háztartási eszközöket és egyéb érdekes tárgyakat találtak, melyek mind a legjobb állapotban vannak. Ez osztrák Pompeji valóságos nyitott könyv, melyből a régi peruiak házi életét, szokásait és műveltségét a a legapróbb részletekig elolvashatjuk.

— Németország. Bismarcknak a császárhoz intézett jelentése Arnimról, mely nemrég közzétetett, azt az állítást tartalmazza, hogy Londonban Arnimnak követté kineveztetése ellen protestáltak, mivel olyan ember, a kinek egy szót sem lehet elhinni. Bismarck ezen állítását valótlannak tünteti fel Granville lord

volt angol külügyérnek következő nyilatkozata: „Nem emlékszem, hogy valaha sértő modorban nyilatkoztam volna Arnimról, kit nincs szerencsém ismerni. Az egyedüli utasítás, melyet Russel Odo lordnak Bernstorfi gróf utódja kinevezését illetőleg adtam abban állt, hogy Bismarck herceget oly követ kinevezésére kérje, ki iránt teljes bizalommal viseltetik.“

— Hajótörtek egy pusztaszigeten. A „Strathmore“ nevű angol hajó mult év april havában indult el Londonból 88 személyiellyel, kiknek legnagyobb része skót kivándorló volt, s dél felé Új-Seelandba indultak. E hajó azonban nem érkezett meg Otagoba, hol ki kellett volna kötnie. Lőport is szállítván, azt hitték, hogy szerencsétlenség történt s a „Strathmore“ légbe repült. Ez év márczius elején azonban az a hír érkezett, hogy a hajó személyzetének legnagyobb részét a „Young Phoenix“, egy amerikai czehtalász hajó jan. 26-án feltalálta az indiai ocean déli részén, a kopár Crozet-szigetnél. A „Young Phoenix“ a hajótörtek közül huszat a „Sierra-Morena“ hajónak adott át, mely Ceylonba vitte őket, vagy harminczat pedig a „Childers“ hajó vett át, s Rangunban tette szárazra. A szerencsétlen kivándorlók alatt a „Strathmore“ mult év julius első napjában csakugyan hajótörést szenvedett, sűrű ködben az ugynevezett tizenkét apostol szirtjei közé jutván a Crozet-szigetnek. A kapitány, az utasok és legénység egy része a vízbe fuladt, a többiek csónakokon egy lakatlan szigetre menekültek. A meredek partokon a csónakokat nem vihették biztonságba, s az első éjjel elvitte azokat a hullám, s így a menekülteknek utolsó reménye is elveszett a pusztasziget magányt ismét elhagyhatni. ha csak egy arra menő hajó figyelmessé nem lesz rájuk, s meg nem szabadítja őket. Csaknem 7 hónapot töltöttek e magányban. A természetlen szikla-szigeten szerencsére volt egy friss forrás s számos sirály, pingvin és más madár fészkeit ott; ezek tojása és husa szolgált egyedüli eledellül. Zsirjokat egy lámpában használták el, melyet a hajórömből mentettek meg, s melyet folytonosan égve kellett tartani, mivel a nálunk volt kevés gyufa nem sokáig tartott. A madarakat tüzelő anyaguk nem volt. Ruhájuk lassanként leszakadozott és már csaknem meztelen jártak, midőn végre a „Young Phoenix“ a szigetnél kikötött. A többi hajók, melyek a sziget mellett elmentek, nem vették észre őket. A 7 hónap alatt az 50 menekült közül csak kettő esett áldozatul a nélkülözéseknek, de többen veszélyesen megbetegedtek.

— Most öntik az olasz királyi ágyuöntő gyárban Rosset tüzértábornok száz tonnás ágyújához a lövegeket. Egy-egy löveg súlya 1000 kilogramm, belső üregének kiterjedése 88 köbdeciméter, s ezt 88 kilogramm dynamittal töltik meg. Egyetlen ily löveggel a legerősebb páncélos hajót, vagy legszilárdabb bástyát fél perc alatt szét lehet rombolni.

— A f ő s ű r ő i Wright Tamásnak önélet iratában, mely a mult század végén jelent meg, érdekes adatok olvashatók. Azt jegyzé fel Wright naplójába, hogy körülbelül ötven évvel ezelőtt a Bradfortól vagy négy mérföldnyire eső Oakenshaw (angol) helységéne

lakossága hetenkint csak egyszer t. i. minden vasárnap szokott fészüldödni, még pedig egy közös vas fésüvel, mely a helység kellő közepén egy fához vala oda láncczolva. Ide járt aztán az egész közönség — „tisztálkodni.“

— Berlinben jelenleg egy készülék a bámulás tárgya, melyet Oestberg, svéd iparos talált fel. E készülék segítségével az ember a legsűrűbb tüzláng közepett sértetlenül járhat-kehet. A napokban a német császár, a trónörökös és több magasrangú szemtanu előtt kísérletet tettek vele. Négy hatalmas máglyát állítottak fel e célra közel egymás mellett, behintették rőzsével, forgácsal, megöntözték petroleummal s azután meggyújtották. A lángok csakhamar összezártak, köröskörül pokoli hőség támadt. Ekkor előlépett Ahlström tengerész kapitány a készülék felalálójának jó barátja; testét egy sajátszerű esetlen costume fedte, mely a jelenlévő közönséget hahotára ingerlé. — A kapitány meghajtá magát az uralkodó előtt, egy-egy lég és vízvezető csövet csavart az arcát takaró lemezhez s a lángok közé ugrott. — A ruhakészülékből ekkor számtalan apró vizsgárgy serkent. A kapitány eltűnt az izzó parázs között, de a folyton bugyogó vizsugarak lehetetlenné tették, hogy ruhája még csak át is melegegdiék. Pár perc múlva látható volt, hogy mászik a merész férfi a legsűrűbb lángok közt a máglya tetejére, hogy lép fadarabról fadarabra, hogy pihen meg egy égő tuskóra üve, hogy integet a pusztító elemelőt sértetlen a közönség felé. Mintegy negyedórái időzött ez életveszélyes borzasztó helyen. Midőn ismét megjelent a közönség soraiban, a kiváncsiak egész tömege vette őt körül. Maga a császár így nyilatkozott a kísérletről: „Ha az ember saját szemével nem látta, fogalma sem lehet felőle.“

— Honnan van az, — kérde egy politikai uri ember egy másiktól — hogy a színészek baloldaliak? — Onnan, — felelé amaz — mert a színészek nem felülről, hanem alulról sugnak.

— Hep, hep! Zsidó polgártársakat boszantó emn szócskák az első keresztesháboru idejéből datálódnak. A Rajna táján ugyanis több banda szervezkedett a zsidó lakosok kiirtása végett; zászlóikon egy kereszt díszlett s alatta e három betű: „H. E. P.“, mely betűk értelme: „Hierosolima est perditá“ (Jeruzsálem elveszett). A latin nyelvet nem értő bandák harckiallításaikban e kezdő betűket egyszerre hangoztaták s úgy rohantak a zsidókra. Innen kiáltják most is sokan, hogy: „Hep! Hep!“

— Páris, ápril 14. Ma éjjel Párisban és az ország nagy részében hó esett és dér. — Bordeauxból azt távirják, hogy ott aggódnak a szőlőtermésért.

— Páris, április 15. A világkiállításra vonatkozó decret indokolása ezt mondja: miután Franciaország világkiállítást hirdet, ez által intézményeiben helyezett bizalmát tanúsítja, s kijelenti ez által azon akaratot, hogy a mérséklet és bölcsesség útján szándékozik maradni, melyet öt évfolytán politikája tanúsított és hogy békét akar.

— Brüssel, ápril 11. A milliókat ellopott T'Kint ma Angliából átszolgáltatót a belga törvényszéknek.

Szelvény beváltás.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank 7-dik számú szelvényét 1876. április 18-tól kezdve 10 frttal beváltja.

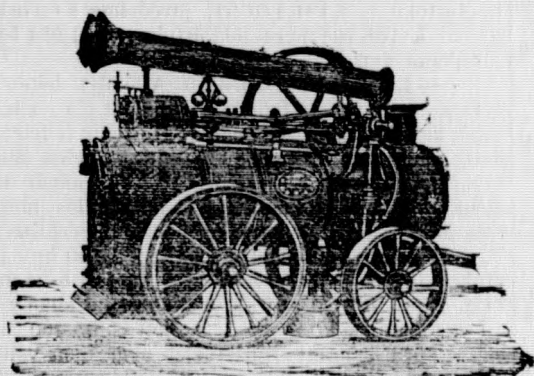
Az igazgatóság.

EPILEPSIE

(nehézkór) levél útján gyógyítatik dr. KILLISCH, különleges orvos által Neustadtban, Drezda mellett (Szászországban) Már 8000-nél többen sikerrel gyógykezeltettek. (12)

A fogfájást

bármítől s bármilyen erős legyen is az, rögtön biztosan megszünteti a LITON. Ez ott is használ, a hol más szer nem használ semmit. — Üvege: 70 és 40 kr, dr. Rothschnek gyógyszerárában.

MARSHALL SONS ET COMP. LIMITED

megnyerték más többféle számos kitüntetések közt: a királyi gazdasági egyesülettől Angliában, a legpontosabb és legkimerítőbb versenykísérletek után, melyek az összes gyárak cséplőgépeivel tartattak, a 400 arany forintnyi első díjat a legjobb cséplőgépekért kettős tisztító művel és különű hengerrel; ugyszintén a 100 arany frtnyi első díjat a legjobb szalma elevátorért, mely egyidőben alkalmaztatik a cséplőgépnél. — Megrendelések lehetőleg jó időben megtétetni kéretnek. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Raktár:

Budapesten, gyár- és 3 bálvány-utca sarkán.

Iroda:

Budapesten, vaczi-körut 32. a Schlick-féle vasöntöde áttellenében.